

GAZETA KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 4. LIPCA ROKU 1800. w PIĄTEK

z Berlina d. 26. Czerwca.

Przyjechał tu z Madrytu Minister Hiszpański Kawaler de Corral przeznaczony do Konstantynopola.

z Wiednia dnia 25. Czerwca.

(z Gazety Dworskiej.)

Od G. Melas datowany w Asti pod d. 8. t. m. rapport, najprzód kurjerem przez Genewę Liworno aż do Ferrary, a ztamtąd tu sztafeta przybył został.

Na dniu 5. Regiment Reyńskiego z niektórymi kompaniami Otta i częścią regimentu dragonij Lobkowitza pod Busco przy uściu Ty-cyny do Po w celu utrzymania komunikacyi z Alexandryą i armią, uderzył na nieprzyjaciela, który w liczbie kilku tysięcy ludzi Po przeszedł, lecz nieprzyjaciel w nocy z dnia 6. na 7. znalazł sposobność przeprawienia liczy-nych woysk przez tę rzekę, a pod samym Bu-sco na prawym brzegu Po do 6. tysięcy ludzi postawił, przez co gdy Regiment Reyńskiego i kompanie Otta bardzo zagrożonemi być mo-gły, przeto F. M. L. Ott wyruszywszy z obo-zu pod Rivolta di Scrivia, ku Voghera ścia-gnął, i do reszty woysk swoich przyłączył ro-wnie regiment Reyńskiego iak wspomniane kompanie.

Podług dalszej treści rapportu, dywizye Kaim i Hadik na dniu 11 Czerwca stanęły w Alexandryi, dokąd przybyła także dywizya Elsnitz, dla przyłączenia się do armij.

Rapporta od F. M. L. Vucašovich z Castel-luzio do d. 17 Czerwca dochodzące donoszą, iż Podpułkownikowi Barco udało się w czasie gdy nieprzyjaciel oddalił się z Cremony, schwy-tać trzy statki naładowane mąką, owsem i mundurami, tudzież pozostałe jeszcze w Cre-monie pieniądze z tamtąd wyprowadzić i do Mantuy wysłać, poczym tenże podpułkownik Barco gdy w krotce znowu nieprzyjaciel z przemagającą siłą nazad tam powrócił, przy-muszony był cofnąć się do woysk blisko sto-jących pod G. M. Döller.

F. M. L. Mitrowski na czele woysk swoich z Reggio ku Parmie wyruszył połączwszy się

z F. M. L. Vucašovich naprzeciw Casal Mag-giore stojącym.

G. M. Nicoletti zrobił wycieczkę z zamku Medyolańskiego, zajął nieprzyjacielowi z armat z będącą przy nich strażą i niektórymi żywnościami.

Do Pizighetone nieprzyjaciel szturm przy-puścił, który jednak ogniem kartaczowym z znaczną stratą jego odpartym został.

Z Placencyi, poczynione także były wy-cieczki z korzyścią załogi.

Tym czasem nieprzyjaciel tworzy nowe tak nazwane legiony Cisalpińskie, i we wszystkich miejscach gdzie woyska jego wkraczą, mia-nowicie zaś w okolicach Breściańskich, roz-maitemi w proklamacyach swoich podeyscia-mi stara się odwieść lud od obrony granic i własności swoich.

Rapporta od Generała Kray dochodzą do dnia 19.

„Nieprzyjaciel po doniesionym ostatnią razą ataku G. Starray na dniu 15. będąc przymuszonym do cofnienia się, odebrał tegoż fame-go jeszcze wieczora tak znaczne posiłki, iż G. Starray przymuszonym się być widział nie tylko zaprzestać potyczki, ale nadto cofnąć się za Dunaj i postawić się w tyle Brenz pod Gundelfingen.

Forpoczty Arcy-Xiążęcia Ferdynanda wysy-łały patrole swoje aż do okolic Ochsenhausen i Memingen, gdyż nieprzyjaciel cofnął się na prawy brzeg Iller, i zachodziły tyl nieprzy-jacielowi pod Walze, a nawet wkroczyły aż do Wurzach, gdzie zacięły nieprzyjacielowi w niewolę 82. ludzi.

Na dniu 16. w wieczor nieprzyjaciel z czę-ścią woysk swoich i artylleryą ku Günzburg wkroczył, a gdy woyska nasze oprzeć się nie mogąc cofnęły się, miało to zająć.

Na dniu 17. forpoczty G. Giulay znowu się najprzód posunęły, przy której to okazji nie które oddziały od regimentu huzarów Blan-kensteina napadłszy na jeden batalion nieprzy-jacielski zma szwadronami kawaleryi załniony i ku Kissingdorf dążący, uderzyły na niego,

do 200. ludzi wycieli, a 170. wraz z 7. oficerami w niewolę zaieli.

Na dniu 18. w wieczor nieprzyjaciel z kilku tyśiącami ludzi uślował przeysć przez *Dunay*, lecz ze stratą odpartym został. Co widząc *G. Kray*, postanowił natychmiast wzmoć *G. Stupray*, lecz nim posiłki te nadeszły, nieprzyjaciel przeszedł przez *Dunay* pod *Grimheim*.

Za odebraną tą wiadomością, *G. Kray* na dniu 19. posłał świeże znowu posiłki, dla przymuszenia nieprzyaciela do cofnięcia się za *Dunay*, o czym dalszych doniesień oczekujemy.

Do poprzedniczego rapportu o zdarzonej na dniu 5. przy rozpoznawaniu potyczce, General *Kray* dodaje teraz, iż *F. M. L. Hrabia Spork* z Adjutantem swoim Kapitanem *Ott* od regimentu *Olivier Wallis* dostał się w nieprzyjacielską niewolę.

Podług doniesień od Xiążęcia *Reuss* pod d. 14 i 17. Czerwca, nieprzyjaciel na dniu 13. z infanterią, kawalerią i artylleryą atakował stojące pod *Shongau* woyska nasze, i pomimo największego odporu, przymusił je przez przemagające siły swoje do cofnięcia się, po czym *G. M. Grüne* wziął wsteczną pozycyą w niższym *Amergau*, a potem jeszcze bardziey skoncentrowaną ku *Tyrolowi* pozycyą zajął pod *Mittenwald*, gdzie z forpocztami Xiążęcia *Reuss* zostaje w komunikacyi. W tej potyczce Major *Morbert* od regimentu huzarów *Sklawońskich* został śmiertelnie rannym, a Xiąże *Lichtenstein* ranny dostał się w niewolę.

Po takowym wkroczeniu nieprzyaciela, Xiąże *de Reuss* z głównym woyskiem swoim postawił się znowu w dawnej pozycyi swojej pod *Reuti*, i zalecił *G. M. Mercantin*, aby się od *Imenslad* bardziey skoncentrował z lewym skrzydłem swoim, a przytym poczynił takie rozporządzenia, iż podług okoliczności jeszcze przyzwoite przeciw nieprzyjacielowi przedsięwzięcia czynione być mogą.

W woyskach pod *F. M. L. Hiller* w *Gryzonach*, i pod *G. M. Jellachich* w *Voralbergu*, nic ważnego nie zaszło.

z Londynu dnia 17. Czerwca.

Dzisiejsza Gazeta Dworska zawiera w sobie pierwszy urzędowy rapport względem wyprawy do *Quiberon*, jest to list *P. Pellew* komendanta eskadry, do admirała *Hr. St. Vincent*. Donosi on, iż na dniu 4. okręty *the Tamer*, *Cynthia*, tudzież mała flota lądowa, atakowały południowo-zachodni cypel *Quiberonu*, przymusiwszy zamki do przerwania ognia, które to zamki potem od wyładowanych woysk pod komendą majora *Remsey* zniszczone zostały. Zaięto nieprzyjacielowi rozmaite statki przewo-

zowe. Strata nasza składała się tylko z 2 zabitych i jednego ranego. Na dniu 6. przed świtem przypuściliśmy szczęśliwy atak na odnogę i port *Morbihan*. Zaielismy w nim 2 brygi, 2 słoipy, i 2 statki kanonierskie, tudzież do 100. niewolników. Korweta nieprzyjacielska *L'Insolente* od 13. armat została spalona z rozmaitemi innymi małemi statkami, armaty zniszczone, a magazyn na powietrze wysadzony. Nasza strata była niewielka. Cały handel nadbrzeżny między rozmaitemi nieprzyjacielskimi portami, równie jak dowóz morzem żywności i wina do floty *Brestenskiej* został przez to zupełnie zatamowany.

Nasze pisma ministryalne twierdzą, iż jeden nasz regiment wyładował na wyspie *Saintes* blisko *Brest* pomiędzy *Ouessant* i brzegami *Bretanii* leżącej. Ta skalista wyspa zamieszkałą jest przez kilkuset rybaków, zajęcie jej jednak jest ważne, w celu przeszkodzenia, aby przez kanał pomiędzy tą wyspą i stałym lądem płynący, konwoje z *Bordeaux*, *Nantes* i *Rochefort* do *Brest* nie dochodziły. Pisma jednak oppozycyjne podają jeszcze w powatpiwanie zajęcie wyspy *Saintes*.

We wszystkich portach naszych odbywają się uzbrajania z wielkim pospiechem, wielka także liczba woysk zbiera się nad brzegami. Wiele regimentów wsiadło już na okręty, i ma być uczyniona dywersja na wielu punktach brzegów Francuzkich.

W początkach Lipca sessya Parlamentu zakończoną będzie.

Z *Ameryki* donoszą, iż sędzia *Washington* synowiec zmarłego Prezydenta, znajduje się na liście kandydatów do wyboru nowego Vice-Prezydenta. Brygantyna *Amerykańska Pikerling* w Indjach zachodnich została zaięta przez kapra Francuzkiego po zabiciu jej kapitana.

Część woysk *Rosyjskich* już w *Portsmouth* wsiadła na okręty, na ich zastąpienie dwa *Angielskie* regimenty popłynęły do *Jersey* i *Guernsey*.

Do akademij w *Edyburgu* przysłane także zostały zapytania w materyach fizycznych ogłoszone przez *Bonapartego* w instytucie narodowym *Paryżkim*.

Summa wszystkich taxow na rok zakończony d. 5. Kwietnia 1800. wynosi 23. millionow 601,404. funtow.

Nieiaki *Chapmann* został do więzienia wzięty, za to, iż się dał słyszeć na dniu 15. Maja *Zyczyłem sobie mieć pistolet, chciałem do Króla strzelić, i niedługi czas przeminie, a ja to uskutecznię.* Nieiaki także *Dutton* i 20 innych osob nieznaomych jest oskarzonych, iż na dniu 15. Maja cisnęły się do karety Króla, gdy z te-

atru powracał, i wszrod obelżywych wyrazów i postępków starali się bunt wzniecić. Indagacye tych osób już się rozpoczęły.

G. Köhler i officerowie z swity jego, którzy armią *Turecką* w taktyce ćwiczyć mieli, nadszedł do *Anglii* powracają.

Rewia którą Krol odprawił w *Hatfield* nad korpusem ochotników hrabstwa *Hertford* była bardzo okazała. Krolestwo iedli obiad w przepysznym zamku margrabiego *Salisbury*. W sali wisiał portret wielki Krolewki z napisem: *Zachowany od Boga, kochany od Ludu*. Na portrecie Krolowy był napis: *Błogosławiona od Niebios, jest zaszczytem płci swojej*. U stołu w parku siedziało 75 officerów i 1482 innych osób, officerowie sztabowi i ministrowie iedli w oddzielnym pokoju. Uczta ta kosztowała margrabiego przeszło 3 tyfiące funtów.

Uchwalono już, iż wielkie bankructwo *Benfielda* nie może być zawieszone.

Obok powszechney nędzy iaka u nas panuje, wielką sprzeczność okazują Bogacze, którzy z zbytniemi dośladkami swoimi nie wiedzą już co czynić mają. Wystawiają oni mianowicie przepyszne budynki, które codzień się wznośzają, pobliskie wśie z miastem łączą. Naywiększym tego gatunku gmachem, jest plac czworokątny za pałacem *Xiążęcia Bedford*. *Xiąże* rozkazał pałac ten który był dawnego gustu żrucić, a nowy okazały mający być dziełem naywyższej doskonałości w architekturze przez *P. Wyatta*, wystawić. Procz tego *Xiąże* rozkazał wybudować własnym kosztem wszystkie domy nie tylko po bokach placu, ale nawet w przytykających jego ulicach, a to w tak pięknym guście, iż okolica ta zamieszkałą będzie bez wątpienia od naypierszych osób w *Londonie*, co przyniesie *Xiążęciu* niezmierną sumę od nymu. Niektórzy wyrachowali, iż będzie miał ztąd czystego na rok zysku 40 do 50 tyfiące funtów. We dwóch latach cały ten cudowny gmach ma być skończonym.

Za przykład osobliwszego *Angielskiego* splinnu podają tu następujący. Jeden człowiek w wieku podeszłym, nayłagodniejszego charakteru, żyje teraz na zachodnich brzegach *Anglii*. Zda się nienawidzić ludzi do tego stopnia, iż do usług swoich dobrał famych niemych, aby głosu ludzkiego nie słyszał. Od kobiet ucieka. W domu jego dobrze urządzonego ma dozór stary kamerdyner dożywotnie płatny, który pod utratą służby nigdy z Pańsem swoim mówić nie może. Wszystkie interesy odbywają się na piśmie. Mizantrop ten ma jeszcze zwyczaj którego celu zgadnąć nie można, iż przez całe dni i nocy uważa przybywanie i ubywanie morza od którego mie-

szka niedaleko, roztrzaskując pilnie grunt oschły po opadnięciu wody. Żywie bardzo skromnie, nie iada mięsa, pija samą wodę, codzień bez wylęcia bierze kąpiel zimną i spi tylko przez 5 godzin. W nocy zwykł się często bez światła po pokoju przechadzać wśrod rozmyślania. Nosi grube suknie i nie rozbiera się do łożka. Znaczny swój majątek obraca na *Xiążki* chemiczne i mistyczne, tudzież na instrumenta. Z poddanemi swoimi których ma dosyć, bardzo się ludzko obchodzi, litując się o ni nad nim, sądząc, iż ma pomieszczenie zmyślowe.

Bill względem przerobienia dawnego papieru zapisanego lub drukowanego na nowy, po drugi raz w izbie niższej przeczytanym został. *P. Jekyll* żądał wiedzieć, czy stary druk chemicznym sposobem ma być z papieru wygłozowany, czy też stary papier przerobiony w masłę, dla utworzenia z niego nowego. Pierwszy sposób podlegałby wielkim bezprawiom, widział bowiem dawny dokument w którym pismo zglądzone, a tylko stempel i pieczęć pozostały. Biblioteki dawne i archiwa podpadną wielkim rewolucyom, i nie ieden dawny pisarz *in folio* którego mądrość już niepopłaca, przeistoczy się w użyteczniejszą postać.

W niższej izbie *Irlandzkiej* Lord *Castlereagh* wniósł bill nadgrodenia tych właścicieli i okolic, które za wprowadzeniem Unij straciły poniosą. Ofiendzielić cztery miały postradać prawo wysyłania reprezentantów do Parlamentu, każde odbierze za to w nadgodę 15 tyfiące funtów, co w ogóle 1,200,000 funtów wyniesie. Niektóre osoby utracające przez tę odmianę urzędy od korony rozdawane, mają otrzymać pensye dożywotnie.

Mala liczba partyi opozycyjney w *Irlandyi*, żadnego umiarkowania, w mowach swoich nie okazuje. Gdy niedawno Lord *Castlereagh* wniósł, aby Akt Unij wielkimi literami podług zwyczaju na Pergaminie był napisany, ieden członek odezwał się, iż radzi raczej aby był spalonym.

z Paryża d 17. Czerwca.

Generał *Maisena* pod dniem 7. Czerwca pisał z *Genui* do pierwszego Konsula *Bonaparte* List następujący:

„Generale. Mam honor zdać ci sprawę z o-
puszczenia *Genui* na mocy zawartej tu konwencyi. Spodziewam się, iż konwencya tę znajdziesz godną uporeczywego odporu przez waleczny garnizon w *Genui* zamknięty czynionego. Niefraciliśmy dotąd ani piędzi ziemi. Wśzędzie stała przewaga i wyższość nad nieprzyjacielem utrzymywaliśmy, a gdyby nie niedostatku żywności, byłibyśmy na wieki w *Genui* pozostali. Dziś udzieliłem żołnierzom

ostatnie trzy uncye tego, co my chlebem nazywaliśmy, a co złożone było z nędznej mieszaniny otrębów, siewki owianej i cacao bez pszenicy. Wszystkie konie nasze wyiedliśmy. Choroby z głodu wszczęte do najwyższego stopnia tak między mieszkańcami, iak w wojsku zagaściły się. Głód i bombardowanie wznęcały poruszenia insurrekcyjne, które iednak za każdą razą natychmiast w samym zarodzie swoim przytłumione zostały. W nadziei iż cię uyrzemy przybywającego na nasze oswobodzenie, posunąłem daleko ostrość środków, ktoreby nas mogły postawić w stanie oczekiwania na ciebie. Lecz machina rozprzegła się nakoniec, i należało myśleć nam o wyjsciu z miasta, dla niestracenia wszystkiego, i w celu utrzymania dla Rządu reszty tego korpusu, którego stałość przez żadne nieprzerwane uśmierzanie, przez żadne trudy i niedostatki osłabioną być nie mogła. Siły fizyczne zupełnie w żołnierzach upadły, a w około siebie niespotrzegałem iak tylko snujące się skelety. Oficer który ci odda depesze moje, wszystko opowie, co się czyniło i wytrzymało w celu utrzymania *Genui*. — Wychodzę z garnizonem dla przyłączenia się do środka armij, i działania tamże stofośnie do instrukcyow o których przyślanie upraszam. Ztamtąd przesyłę ci dalsze wiadomości. “

Pozdrowienie i uszanowanie.

(podpisano) *Massena*.

Pod dniem 9 Czerwca *G. Berthier* z głównej kwatery w *Pawij* przyśłał pierwszemu Konsulowi raport, w którym procz wiadomych już wypadkow doniósł jeszcze co następuje: „W *Brescia* gdzie nieprzyjacielski *G. Lauden* mieszkańców przeciw *Francuzom* chciał uzbroić, *G. Loison* znalazł 30 tysięcy funtow prochu i wiele magazynow. Do cytadelli pod *Placenzą* schroniła się część kawalerji nieprzyjacielskiej. Z tyfiącą piechotą która się podobnie do *Cytadelli* schronić chciała, zajęliśmy wielką część w niewolę, pomiędzy którymi 30 oficerow znajduje się. Wpadły nam także w ręce 2 armaty i chorągiew korpusu tego. Jutro dnia 10 cała armia przejdzie *Po*. General *Cisalpiński Lechi* który zajął miasto *Lecco*, dla przeyścia przez *Addę* przy uściu jeziora *Lecco*, rozkazał łodzi na wozach transportować i oskrzydlił nieprzyjaciela.

Szczegóły zwycięstwa ktore nad *G. Ott* wojska nasze otrzymały, są następujące:

List Generała en chef Berthier do Pierwszego Konsula. Z głównej kwatery w Bronni dnia 19 Czerwca.

Ponieważ dowiedziałem się, iż *G. Ott* z 30 batallionami z pod *Genui* odszedł, i na dniu wczorajszym stanął w *Voghera*, przeto rozkazałem *G. Lannes* opuścić stanowisko *Bronni* i uderzyć na nieprzyjaciela, *G. Victor* miał go wspierać korpusem swoim. *G. Watrin* napotkał pierwsze nieprzyjacielskie posterunki w *San Dilleto*. Główna siła nieprzyjaciela który do 15 tyfięcy był mocnym, znajdowała się z liczną artylleryą w *Casteggio* i na tamtejszych wzgorkach. Cztery nasze pułbrygady zniósłszy przednią straż nieprzyjacielską, uderzyły na linię nieprzyjaciela od czoła, i uśmierzwały otoczyć prawe skrzydło jego. Nieprzyjaciel postanowił bronić pozycyi swojej. Nigdy nie było cięższego ognia. Jeden batalion od 40tej pułbrygady, który w czasie mocnego strzelania wsteczne poruszenie uczynił, dał nieprzyjacielowi odnieść niejakie korzyści. W tym iednak momencie *G. Victor* rozkazał wyruszyć naprzód dywizji *G. Chamberlaca*. W czasie kiedy *Gen: Victor* otaczał wzgorki prawego skrzydła nieprzyjacielskiego, 96ta pułbrygada wdarta się w środek nieprzyjaciela, przełamala go, i zapewniła na naszą stronę zwycięstwo. Wieś *Casteggio* została zajęta, równie iak inne rozmaite pozycje pokilkakrotnie nazad odebrane. Waleczny 12ty regiment huzarow, który sam ieden z całą kawaleryą nieprzyjacielską walczył, cudow mężstwa dokazywał, a nieprzyjaciel został ścięgany aż do *Voghera*. (Podp:) *Berthier*.

Dziennik Armij Odwodowej. — W Stradellu dnia 10. Czerwca.

Na dniu 9. Pierwszy Konsul *Bonaparte* wiechał z *Medyolanu* do *Pawij*. Tam zabawiwszy kilka tylko godzin, wsiadł na konia i przeszedł *Po*, dla udania się do przedniej straży, która z nieprzyjacielem już walkę rozpoczęła.

General *Ott* w 3 spiesznych marszach z *Genui* przybył do *Voghera* z korpusem od 15 tyfięcy ludzi, który *Genue* blokował. Przyłączyło się do niego inne od 4 do 5 tyfięcy ludzi przeznaczone przez *G. Melasa* do obrony rzeki *Po*. Przednia straż korpusu tego spotkała się w południe z armią *Francuzką*. Wal-

czono przez cały dzień pod *Casteggio* z największą zaciętością. *G. Victor* użył nappomyślnie dywizji *G. Chamberlaca*. 96ta Pułbrygada natarłszy z bagnietem w rękę, rozwiązała los ważący się na obie strony batalij.

Nieprzyjaciół zostawił na placu 3 tysiące chorych lub rannych, utracił także 6 tysięcy niewolników i 3 armaty. Przymuszony został do zupełnego cofnięcia się. My z naszej strony mamy 600 chorych lub rannych.

Zdać się, iż *G. Melas* opuścił *Turyń* i się swoją pod *Alexandryą* skoncentrował. Nieprzyjaciół ściganym był za *Montebello*, a *G. Wattrin* okazał talenta i zapalił jakim wojska nasze gorą.

Batalia pod *Montebello* czyli *Casteggio* przerażała postrachem stronników nieprzyjaciół. Widzą oni teraz, iż zdarzone świeżo wypadki, nie samo tylko utrzymanie *Włoch*, ale też cofnięcie się wojska Austriackiego w zamiarze mają.

Jeden Generał nieprzyjacielski jest zabitym, rozmaici inni są rannymi. Generał *Masena* musiał się już złączyć z korpusem Generała *Sucheta*.

Petiet Konfiliarz Stanu do Konsulow— w *Medyolanie* 21. *Prairial* (10 Czerwca.)

Pierwszy Konsul pisze dziś z *Bronni* list następujący:

„Dnia wczorayszego mieliśmy nader okazałą bitwę. Bez przesadzenia nieprzyjaciół utracił w zabitych 1500 ludzi, w rannych dwa razy tyle, a w zabranych w niewolę 4 tysiące; wzięliśmy mu także 5 armat. Było to korpus *G. L. Ott*, który spieszny marszem przybył z *Genui* i chciał przywrócić komunikację z *Placencją*. Ponieważ niema czasu wyśłać kuryera do *Paryża*, upraszam cię ażebyś przez nadzwyczajnego kuryera donosił tę wiadomość Konsulom.— Armia postępuje ciągłym marszem ku *Tortonie* i *Alexandryi*.— Dywizya Armij *Reńskiey* całkowicie przybyła, część jej już jest za rzeką *Po*.“

Pozdrowienie i uszanowanie.

(Podpisano) *Petiet*.

Przełożony nad agentami Policji wydziału *Angielskiego* został aresztowanym na rozkaz ministra Policji generalney. Powracał on z *Londynu* z nowymi instrukcjami.

Miedzy rozmaitemi urzędowemi pismami przez monitora ogłoszonymi znajduje się następujące:

Nowy plan działań wojennych *Bonaparty* zdaje się być ułożonym stosownie do przebiegów w *Placencji* listów. Generała *Melas* znaczniejsze papiery są następujące.

List pewnego *Marqui* w *Coni* zamkniętego pod dniem 3. Czerwca. Ubolewa w nim, iż nie chciał wierzyć domysłom jego względem armij odwodowej.

Adjutant *G. Melas* *Hartzer* donosi żonie Generała z *Turyngu* pod dniem 4 Czerwca, iż Generał *Masena* proponował kapitulację. *G. Melas* aż do przybycia *G. Elsnitz* nie chce wyruszyć z *Turyngu*. Nic nie słyszano o tym, aby nieprzyjaciół przez rzekę *Po* miał przesyć.

P. Bentink donosi z *Turyngu* pod d. 4 lordowi *Grenville*, iż z niecierpliwością oczekują tam na powrót Książęcia *Sulkowskiego* wyprawionego wczoraj kuryerem do *Genui* dla przyspieszenia kapitulacji. Doniesione ostatnią razą wyruszenie wojsk z pod *Genui* dla tego nie było skutecznione, iż się dowiedziano, że *Bonaparte* jeszcze nie tak daleko się posunął jak z początku rozniełono, i nie chciało wstrzymać nieprzyjaciół od kapitulowania, coby mógł uczynić, gdyby widział jakowe poruszenie pomiędzy wojskiem blokadę składającym. *P. Bentink* donosi o wkroczeniu *G. Sucheta* i armij odwodowej aż do *Tesino* i nad *Addę*.

Rapport *G. Melas* do Hr. *de Tige* Vice Prezydenta rady nadwornej Cesarzkiej. W nim donosi, iż zostawił korpus *G. Ott* przed *Genuą* aż do przybycia *G. Elsnitz*, aby potem łącznie z nim pomaszerował na przeciw nieprzyjaciół. Przez to szczęśliwe rozrządzenie nastąpiła kapitulacja *Genui*. Wyszczególniając ją, mowi. Uzbrojony garnizon ma być odprowadzony aż do forpocztów nieprzyjacielskich, i może znowu rozpocząć służbę równie jak wymienieni ienci Austriacy. *G. Masena* opuścił *Genuę* w nocy z dnia 4 na 5. i odpłynął na fregacie *Angielskiej* do brzegów *Francji*. Większa część garnizonu *Francuzkiego* ma także być wodą na swoje przeznaczenie zawieziona.

Od armij Generał *Melas* dać następujące doniesienia.

Oznajmuje o cofnięciu się G. *Elsnitz* i donosi, iż G. *Vukassovich* jeszcze był w *Lodi* i ma nadzieję utrzymać się nad *Addą*. Jeżeli by nieprzyjaciół z przemagającą siłą na niego natarł, na ow czas myśli cofnąć się do *Mantuy*, albo *Pizzighetone* załonić. Tym czasem G. *Melas* chce siły swoje zebrać, i stanowiącą floczyć bitwę. Ponieważ G. *Skal* załania *Po*, przeto względem tej rzeki i opatrzenia w żywność fortec, żadney nie ma troskliwości. (Dzienniki nasze twierdzą, iż w czasie kiedy ten list był pisanym, główne punkta rzeki *Po* już były w ręku *Francuzkich*.)

List G. *Melas* do hrabiego *de Tige* z *Tury*nu dnia 5 o godzinie w poł do szoltey w wieczor.

G. *Gorupp* nie mógł się utrzymać w *Col di Tenda*, a F. M. L. *Elsnitz* musiał z tej przyczyny udać się przez równiny *Piemontu*. On sam nie może nic przedsięwziąć aż dopoki raport od F. M. L. *Elsnitz* nie przyjdzie.

G. *Ott* pisał do niego pod dniem 2 Czerwca, w tym momencie kiedy do niego przyszedł rozkaz odstąpienia od *Genui*, przybył razem od G. *Moseny* przysłany G. *Andrieux* do ułożenia kapitulacyi, i że dla tej przyczyny marsz swój kilku dniami spóźnić musi.

W liście do G. *Mosel* w *Placencji* pod dniem 5. G. *Melas* uskarża się, iż magazyny w *Asti* i *Turynie* zupełnie są wyczerpane, a magazyn w *Alexandryi* nie jest napelnionym. Armia przez to na największy niedostatek wystawiona będzie, gdyby okoliczności nagle się nie zmieniły, a nieprzyjaciół przez *Po* przeszedł, pod ow czas bowiem magazyn w *Alexandryi* byłby jedynym, z ktoregoby korpus w *Turynie* i nadeszłe korpusy G. *Ott* i *Elsnitz* czerpać żywności mogli.

G. *Melas* spodziewa się, iż magazyny w *Lodi*, *Kremonte*, i *Medyolanie* zabezpieczone zostaną, i żąda aby G. *Mosel* względem tego równie iak względem opatrzenia w żywność *Mantuy* i innych fortec niezwłoczny złożył raport. Zaleca mu także aby dostawił codziennie do magazynu w *Alexandryi* 1200 cetnarów mąki i 2500 korcy owsa bez względu na kraie, w których wozy przez rekwiizycją do przewozki dostarczane być miały.

W takowym przeto rzeczy stanie, do ktorego sam nieprzyjaciół przyznaie się, mamy nadzieję, iż frata *Genui* nagrodzi się, kiedy *Bonaparte* iak z jego widać wkraczania, będzie dosyć silnym do uderzenia z połączonemi siłami na nieprzyjaciół, i odcięcia go od *Bochetty*, gdyż cofaniu się jego do *Liguryi* przez leżące na zachod wawozy, będą na przeszkodzie połączone korpusy GG. *Moseny* i *Sucheta*, równie iak własna jego liczna kawaleria.

W *Brescيا* cała eskorta G. *Laudon* i znaczny konwoy prochu wpadł nam w ręce.

Tłumaczenie sławnego romansu *Niemieckiego Hermann i Dorothea* Pana *Gothe* jest pod prasą. Tłumacz *Bitaubé* w podchlebney dla P. *Gothe* przedmowie wyraża, iż iego tylko i drugiego *Homera* osądził być godnym przełożenia. Nieporównane dzieło *Wielanda Oberon* znalazło tu dosyć szczęścia, wszędzie o nim w towarzystwach gadają.

W zgromadzeniach politycznych nieprzytomność *Bonaparty* cześć nieiaka zostawiła. *Bonaparte* w około siebie robi obwód czynności, pod którą współkolledzy iego nie raz upadać muszą. Radzcy Stanu zaufanie iego posiadający, mają nayeiejszą w świecie pracę, i uważają tu, iż sekretarz Stanu dopiero od odjazdu iego, kolorow na twarzy nabierać zaczyna. W czasie bawienia tu swojego, łagodnymi przekładaniami i przykładem starał się czynić wpływ na obyczaje. Naywiększą niechęć okazywał dla lekkomyślnych małżeństw *Parzyżkich*, i kazał zamknąć drzwi swoje przed Panią *Tallien*, dla tego, iż w nieprzytomności męża w ciążę zaszła.

Podług raportu Generała *Desolles* do Ministra wojennego, General *Moreau* przez szpiegow otrzymał wiadomość o ataku który General *Kray* na dniu 5. w *Szwabii* miał przedsięwziąć. Nieprzyjaciół do 40. tysięcy mocny, uderzył szczególnie na dywizyą G. *Richempanse*. Tylko dwie dywizye weszły do boiu, F. M. L. Hr. *Spork* o 30. krokow od swoiey kolumny został przez huzarow schwytany. Nieprzyjaciół cofnął się iak wiadomo za *Dunay*. Ponieważ General *St Cyr* dla słabości zdrowia przez nieiaki czas kąpieli używać musi, przeto G. *Grenier* objął tymczasowo rangę Generała Leutnanta.

z *Medyolanu* d. 7. Czerwca.

Uważano, iż za wkroczeniem woyska *Austryackiego* w przeszłym roku do *Medyolanu*, publiczność która okazała naywięcey radości, złożona była prawie z samych ludzi sędziwych, przeciwnie za przybyciem *Francuzow* naywięcey ukontentowania widzieć się dało w młodzieży. Wielka iey liczba wyszła naprzeciw *Francuzom* aż za bramę *Vercelli*; a gdy Rząd tymczasowy oddawał Generałowi *Murat* klucze od miasta, słyszane były długie odgłosy *Eviva*, lecz tym wyższa okazała się radość gdy w kilka godzin nadiechał *Bonaparte* na czele swego głównego sztabu i pod eskortą okazał się jazdy. — Dniem przed tym *Austryacy* uwolnili z więzienia wielką liczbę *Patryotow*, a tych więcey jeszcze przybyło z *Francuzami*, z ktoremi dawniey ułapiłi z kraju; są oni teraz nierównie więcey niż przedtym w

swoich publicznych zdaniach umiarkowaniem. Systema tolerancji przez pierwszego Konsula przyjęte, zabezpieczy nas zapewne od politycznych burz, które pod panowaniem Dyrektoryatu *Francuzkiego* były wśród nas tak częstemi. To jest rzeczą zażenowującą, iż *Bonaparte* potwierdził na urzędach siedm członków tymczasowego Rządu, który *Hr. Cocostelli* w dzień swego wyjazdu postanowił, iż tymże siedmiu członkom pozwolił przybrać sobie inne osoby podług upodobania. — Patrioci wysłali do pierwszego Konsula Deputacyą prosząc o pozwolenie wystawienia drzewa wolności. *Bonaparte* przyjął wdzięcznie Deputowanych, ktorými byli *Bellerio*, *Bellani* i *Pensa*, lecz oświadczył im, iż ta ceremonia może być bez niebezpieczeństwa spożnioną. Wysłał kuryera z listem do Arcybiskupa zapraszając go, ażeby powrócił do *Medjolanu* dając mu jak największe zabezpieczenie. Zalecił Duchownym, ażeby odbywali swgie obrządki, i ażeby byli pewni, iż nigdy w nich żadnej niedoświadczonej przeszkody, że oraz powinni nauczać i żyć podług moralności *Jezusa Chrystusa*; dodając, iż w tym rzeczy przyjeźcin jest dobrym Katolikiem, i że postanowił wystrząść się dla nowego Papieża którego osobiście szacuje, o wszystkie honory, jakie się naczelnikowi Kościoła należą. — Muzyka należąca do tego Konsula daie się codziennie słyszeć przed jego pałacem, mieszkanym dawniej przez Arcy-Xcia, a potem przez Dyrektoryat *Cisalpinski*. — Korpus przewodników czyli straży Konsularney, składa się z najpiękniejszych i kosztownie ubranych ludzi.

Austriacy zabrali z sobą jeszcze 38 uwięzionych Patriotów; w tej liczbie znajduje się sławny *Moscati*.

Generał *Berthier* w Proklamacyi swojej zalecił ażeby wszystkie Miasta Rzpłety *Cisalpiskiey* formowały Gwardye Narodowe w tym samym sposobie, jaki był używany przed przybyciem wojsk *Austriackich*. Ta organizacya odbywać się będzie pod protekcyą i powagą armij *Francuzkiey*, komendanta miejscowego, i pod dozorem Muncypalności. Miasta *Medjolan*, *Pawia*, *Łodi* i *Kremona*, natychmiast zatrudnią się organizacyą tychże Gwardyow. Generał *Pino* obowiązany zatrudniać się tym w *Medjolanie*.

Garnizon zamku *Medjolańskiego* składa się z dwóch tysięcy ludzi pomiędzy ktorými znajduje się wiele kawaleryi. Został on całkiem opasany. Komendantem jego jest G. M. *Niccoletti*.

z *Hagi* d. 21. Czerwca.

Rząd *Angielski* dozwolił nam wolnego łowienia śledzi na rok terazniejszy. Zakazał

także zabierać łodzi rybackich *Francuzkich* i *Batawskich*, a schwytani rybacy wypuszczeni są na wolność, pod warunkiem nie służenia przeciw *Anglii*.

Pomiędzy Dworem *Berlińskim* i Rządem naszym zaszła ugoda względem wydawania sobie nawzajem dezterterow.

Zapewniają iż Dwór *Wiedeński* kazał oświadczyć *Angielskiemu*, iż w żadne nie wniędzie związki, któreby go przymuszały do zrzeczenia się wolności zawarcia oddzielnego pokoju, gdyby go znalazł dla siebie korzystnym.

Z *Bruxelli* donoszą, iż dotąd żadne wyłączenie przez *Anglikow* na brzegi *Belgickie* nie zostało przedsięwzięte. Z *Luxemburga* i *Metz* ciężka artyllerya będzie przeprowadzoną do armij Generała *Moreau*.

Na rewij którą *Książę Brunświcki* w *Westfalii* odprawiał, znajdował się także komendant *Francuzki* *Duseldorfu* Generał brygady *Jacobé* ze sztabem swoim.

z *Strazburga* d. 14. Czerwca.

W kasie armij Generała *Moreau* znajduje się teraz przeszło million liwrow w gotowiznie.

W *Bernie* na Generała *Xantrailles* złożony jest sąd wojenny.

z *Frankfortu* d. 17. Czerwca.

Dnia dzisiejszego przejeżdżał przez nasze miasto kuryer *Hiszpański* wyprawiony do *ParYZa* z *Wiednia*.

Zdaje się, iż *Francuzi* mają jakiś zamiar względem *Frankonii*, ponieważ wiele korpusow ze środka *Francyi* mają wkrótce przybyć do *Moguncyi*, a G. *St Suzanne* który niemi dowodzić będzie, od dnia dzisiejszego już się w tym mieście znajduje.

Listy z *Francyi* i *Hollandyi* donoszą, iż pierwszy Konsul ma zamiar uformowania jednego lub kilku Legionow z Emigrantow *Francuzkich* ktorzy zechcą powrócić do kraju i pod jego chorągiewami służyć.

Zapewniają, iż G. *Laudon* cofnął się w góry *Breściańskie* ku *Tyrolowi*. Ten Generał mało ma wprawdzie żołnierzy, lecz ściągnął do siebie do 10 tysięcy wieśniaków i strzelców. Wszytko zawisło teraz od pomyslny bitwy G. *Melas*.

Siła wojsk *Francuzkich* przez rzekę *Lech* ku *Bawaryi* zbliżonych wynosi do 25 tysięcy ludzi.

Korpus *Kondeusza* ma się przyłączyć do korpusu *Książęcia de Reuss* zaścianającego *Tyrol*.

Zapewniają, iż negocyacye są rozpoczęte, w celu, aby na czas dalszy Papież miał od mocarstw Katolickich płacną pewną sumę, zamiast posiadanego dotychczas kraju.

z *Norkoping* d. 14. Czerwca.

Dnia dzisiejszego odprawia się ostatnia ses-

sya seymowa. Po zakończeniu oney, cztery członki Stanu poszły złożyć u Królewskiego Tronu odpowiedzi na rozmaite propozycje z strony J. K. Mci podane. Naywiększa jedność panuje między Rządem i Stanami, które zezwoliły na wszystkie podawane sobie żądania, i dostarczyły potrzebnych funduszów na zupełne zaspokoienie długów i wydatków krajowych. Jutro Stany zeydą się na słuchanie zwyyczajnego kazania.

Król Jmć wyiedzie jutro do *Stokolmu*, a następniacy Szrody uda się w podróż dla obiechania Prowincyów. Przy tey okoliczności odprawi się wielka rewia woysk w *Skanii*.

Od granic Austrjackich d. 25 Czerwca.

Listy prywatne donoszą, iż ponieważ komunikacya między główną kwaterą *Melasa* i Dworem przez opanowanie *Lombardyi* stała się nader trudną, z tey przyczyny doniesienia urzędowe są bardzo rzadkie, a nowiny z *Wenecyi*, *Roveredo* &c. zbyt często okazują się być zmyślonemi. Względem następniacy Publiczność *Wiedeńska* zawiesza swoje zdanie aż do raportu *Melasa*.

Dnia 13. t. m. Odebrano w *Wenecyi* sztafetę wyprawioną d. 12. z *Mantui* z wiadomością o bitwach zaszłych d. 10. i 11. z których ostatnia była decydującą. *Francuzi* mieli utracić w niey przeszło 10 tysięcy ludzi w zabitych rannych i jeńcach. Na poparcie tego wyrażają, iż *G. Vukassovich* uwiadomił komendanta *Mantui* iakoby d. 12. oddział *Austrjackow* wszedł do *Kremony*, którą *Francuzi* z żywnościami i nowemi mundurami opuścić mieli. W *Weronie* śpiewano *Te Deum*, ale Dwór nic o tym nie wie.

Lubo wylądowanie woysk *Angielskich* w kray *Genueński* nie potwierdziło się, atoli *Anglicy* siedzący w *Wiedniu*, powiadać, iż Lord *Keith* czeka na transportowe statki z woyskiem swego narodu przybydź mające.

Zapewniają, iż *Tyrol* jest dziś w okazalszej iak kiedykolwiek postaci, i bezpieczny od wszelkiej napaści; ale że nieszczęśliwe doświadczenie nauczyło nas iak daleko przyzwyczajeni jesteśmy oszukiwać się w takich okolicznościach, trzeba więc czekać, ażeby wiedzieć co być może albo nie może.

Z *Tryestu* dowiadujemy się, iż burza morską fregatę z *Papieżem* płynącą, wpędziła do jednego portu *Isirii*. Ponieważ nic o tym nie doniesiono, być może, iż *Oyciec S.* jeszcze tam prześiaduje.

Wenecya patrzyła na gorszące i zasmucające zbuntowanie się 3 do 400 ludzi z regimentu *Sklawońskiego* umieszczonych w jednym klasztorze. Ci buntownicy zaczęli w nocy wołać *Niech żyje S. Marek*, i pobudzili spokoj-

nie śpiących Zakonników, ażeby wyszli wraz z niemi krzyczyć *Niech żyje S. Marek*. Komendant *Weneci* kazał bić na trwogę, postawił pod bronią cały garnizon, i na publicznych placach kazał wystawić armaty. *Austrjacy* i *Sklawończykowie* strzelali do siebie z ręcznej broni. Zamieszanie trwało przez 10 godzin. Ponieważ żołnierze marynarki *Weneci* nie są pod właściwą komendą Generała *Austrjackiego*, lecz pod rozkazami *P. Querini* Prezydenta tego Departamentu, przełożony komendant *Austrjacki* oświadczył mu, iż będzie musiał użyć ofiatacznych środków, po czym wszystko się do porządku wrocilo. Wielkie porozumienie pada na Szlachtę *Wenecją*, iż jest tajemną tych rozruchów sprężyną.

Regiment kawalerji *Melasa* odebrał ofiatni rozkaz iak największego przyspieszenia marszu.

Rekruci których można było zebrać, i iako tako naprędce wyćwiczyć, ciągle pospieszają do *Włoch*.

z Konstantynopola dnia 26. Maja.

Pomiędzy *W. Wezyrem* i Generałem *Kleber* znowu iak flychać na nowo w iście rozpoczynają się negocjacye. Nie tak prędko jednak ukonczą się iak pierwszą razą, mamy nadzieję bowiem, iż druga kapitulacya pomimo waleczności armij *Klebera* będzie dla Porty korzystniejszą od pierwszej. Przynajmniej żądanie jest zaniesione, aby woyska *Francuskie* za powrotem swoim do *Europy* nie woiowały, ani przeciw *Anglij*, ani przeciw Cesarzowi. Zaraza morowa zaczyna znowu panować w *Egipcie*.

Przed kilku dniami przybyła tu eskadra *Rosyjska*, która w *Otrante* woyska dla Króla *Neapolitańskiego* przeznaczone wysadziła, opatruje się w żywność na dalszą drogę do *Krymu*.

Mowią, iż wkrótce cała *Rosyjska* flotta pod Admiralem *Uszakoff* nazad przez *Dardanellę* do kraju swego popłynąć ma. Znajduje się on jeszcze w *Korfu*, ale już miał odebrać rozkazy do powrotu.

Insurgenci w pobliskich tu okolicach grassujący zupełnie zbici zostali. Basza *Ismet* przeciw nim wysłany, będąc przekonany o zdradzie został ściętym.

Na jednym okręcie kupieckim przybyło 6. malarzy *Włoskich* i innych artystów, dla posła *Angielskiego* lorda *Elgin*, którzy przeznaczeni być mają do towarzyszenia mu w podróży jego po Archipelagu. Ekwipaż okrętu tego zbuntowawszy się chciał zabić kapitana, lord *Elgin* pociągnął burzycielów do odpowiedzi.

Generał *Köhler* i inni oficerowie wyjeżdżają ztąd do *Minorki*.

D O D A T E K

DO

GAZETY KORRESPONDENTA

Z WARSZAWY DNIA 4. LIPCA ROKU 1800. w PIĄTEK.

z Paryża d. 18. Czerwca.

Minister Policyi generalney Rzpłtey do Prefektów.— w Paryżu 26. Floreal (15. Czerwca) r. 8 Rzpłtey iedney i nierodzielney.

„Obywatele Prefektowie. Wieleś i sprzecznosc Praw postanowionych względem Duchownych, nie iest najmnieyszą przyczyną kilkakrotnego zamieszania w Rządzie; dziś ieszcze iest zrzodłem wielu niepewności w Administracyi publiczney. Te niepewności uftana, iezeli Prawo 21. Nivose wymagaiące od Xieży przysięgi wierności na konftytuęą, będzie tak iak powinno być tłumaczone. To prawo oznaczaiące nowy i szczegulny warunek odbywania obrzdkow Religij, powinno się uważać iako odwołanie wszystkich warunkow przepisanych w tey mierze przez dawnieysze uftawy. Należy więc przypuścić do przysięgi na konftytuęą, wszystkich iakiegokolwiek obrzdku Duchownych bez względu na ich stan polityczny przed 21. Nivose. Przypuszczaiące zaś większą liczbę osób do wolnego sprawowania obrzdkow Religij, powinniście podwoić bacznosc i gorliwosc przez ściśle wykonywanie Praw względem obrzdkow, a mianowicie Prawa 7. Vendemiaire r. 4. Czas iest położyć koniec tym tak długim i niepożytecznym sporom. Dokładne wykonanie prawa 21. Nivose przyniesie ten zbawienny skutek. Niech domy wszystkich Religijw będą otwarte, i wszystkie obrzdky zarówno szanowane, lecz niech ich Ołtarze wznoszą się spokojnie obok Ołtarza Oyczyzny, i niech miłosc porzdku która iest pierwszą cnotą publiczną, przewodniczy wszystkim ceremoniom, i kieruje wszystkich umyśly. Od 18 Brumaire staliśmy się ludem Braci, znikły falky i nienawiści ugafly. Jezeli pomiędzy wami znayduią się niepoprawieni ludzie trwaiący zawsze w swych przywidzeniach, niech wiedzą iż nie znaydą ani przywileju, ani bezkarności, ani spoczynku. Dowodźcie im, iż Rząd czuwa i że umie karać tak iak umie być sprawiedliwym. — Pozdrowienie i braterstwo.“

Zapewniaią, iż Konsulowie w pierwszych dniach Messidora nakażą howe wymazywanie z Listy Emigrantow.

Prefektowie czterech przyłączonych Departamentow Renu i Mozelli, Roer i Saar są już mianowanemi. Są to OOb. Simon ex deputowany, Boucaut &c. Ob. Shee będzie nadal odbywać w Moguncyi obowiązki Kommissarza Rządowego. W organizacyi Trybunałow tych czterech Departamentow nie iest odmienionym.

Jeden statek Bremeniski przybyły z Baionny napotkał 18 Maja iadąc do Ouefsant, 40 statkow wojennych z banderą Angielską.

Na szerokości wyspy Madery ostatnich dni Floreal napotkany był konwoy Angielski płynący do Ameryki; co daie powód do podeyżenia, iż ta wyprawa wymierzona iest przeciwko ladowym osadom Hiszpańskim, a mianowicie przeciwko wyspie la Trinité.

Uroczystosc Jedności Francuzow która miała nastąpić po zupełnym zaspokoieniu Departamentow zachodnich, odprawiać się będzie 25 Messidor, to iest 14 Lipca. Tegoż dnia położone będą w Paryżu fundamenta Monumentu Narodowego, a po wszystkich Departamentach kolumny Departamentowe.

Ministerium Marynarki.— List ministra marynarki i Osad do kommandantow i Administratorow Poczł Rzpłtey.— W Paryżu d. 28 Prairial (17 Czerwca.)

Obywatele, zaleciłę Wam dnia 17 Marca, ażebyście do wszystkich portow w swoich okręgach wydali rozkazy, iżby statki Francuzkie nie zabierały żadnych statkow rybackich Angielskich, byle tylko nie miały na sobie broni, ani były przekonane o porozumieniu z statkami wojennemi swego Narodu. Dowiadując się od Ob Otto kommissarza Rządowego do zamiany jeńcow, iż Krol Angielski nakazał, ażeby Francuzkie statki rybackie były rownież i pod temiż warunkami szanowane od krążących statkow Angielskich. Posyłam wam kopią okólnego Listu wydanego w tey okolicznosci przez Admiralicęą Angielską do wszystkich Officerow kommanderuiących okrętami Krola W. Bryttanii. Upraszam was ażebyście o tych urządzeniach donieśli podkommandnym waszym, oraz Armatorom waszych o-

kregow: przypomniacie im przytym Instrukcyje ktore wam 18. Marca przeftalem, i o-
strzeżcie ich, iż nie tylko nie uczynię żadne-
go kroku względem statkow rybackich, które
ninieysze łamiąc rozkazy, wystawiają się na
schwywanie; lecz że nawet surowym się dla
nich okażę, równie jak przeciwko każdemu
Armatorowi i kapitanowi korsarskiemu który-
by schwytał statki rybackie *Angielskie* nie ma-
jące na sobie broni, lub nie dawał znakow
porozumiewania się z okrętami wojennemi swe-
go Narodu. Przekonywacie się Obywatele, iż
cała surowość Rządu powinna byż wymie-
rzona przeciwko ludziom łamiącym podane
przez ludzkość umowy, a ułożone w iednym
celu oswobodzić od klęsk wojny tę klasę lu-
dzi których niewinny przemysł zasługuje na
względy wojniących Mocarstw.

(podpisano) *Forfait.*

List w *Vannes* pod dnem 9. w *Monitorze* o-
głoszony zawiera następujące o wylądowaniu
Anglikow szczeguły:

„*Anglicy* w liczbie 400. ludzi weszli do por-
tu *Navalo i Quiberonu* wspierani od 3ch ku-
trow, 2ch fregat, i 40. do 50. uzbroionych stat-
kow. Dalej spostrzeżono 40. żaglow, które
zbliżyły się do wysp *Molines, Ars* i innych; za-
brali bydło i zboże, spalili lub zatopili kilka
statkow na rzece *Morbihan*. Nieco marynarzow
schroniło się, los innych nie jest nam wiadomy.
Korweta l'Insolenta poddała się po nader dłu-
gim oporze. *Anglicy* opanowali zamek mają-
cy 50. ludzi załogi, zostali iednak odparci i
przymuszeni do powroczenia na statki. Generał
Bernardotte natychmiast wyjechał z *Rennes* na
ich spotkanie. Jesteśmy teraz spokojni, ze-
wszad przybywają do nas woyska. W *Vannes*
pełno znajduje się żołnierzy. Wieśniacy, by-
wsi *Szuani* wcale się do tego zdarzenia nie
mieszali, i wszystko okazuje, iż są w statym
przedsięwzięciu być posłusznymi Rządowi.“

W *Brest* lękano się ażeby wymierzone prze-
ciwko *Quiberon* wylądowanie nie było przeci-
wko temu miastu zwrócone. Lecz wszystkie w
tej mierze ostrożności są poczynione.

Nowy marsz który zagnęła armia Odwodo-
wa z *Medyolanu* przedsięwzięła, i wkraczanie
iej przez *Po* na nowo oczekiwania tuteysze
natęży. Odcinając nieprzyjacielowi kommu-
nikacyę z wschodniemi okolicami *Włoskiemi*,
i własnemi krajami iego, wkracza naprzeciw
G. Melas, który główne siły swoje zbiera pod
Alexandryą. Wypadki ztąd wynikłe będą bar-
dzo zadziwiającemi i stanowiącemi los armiiow.

Tuteysze Dzienniki wyrażają, iż korzystna
Konwencya na mocy ktorey *Mafsen* z artyl-
leryą, i zupełnie uzbroionym woyskiem swo-
im *Genue* opuścił, a ktorey to konwencyi na-

zwiska nawet kapitulacyi dać nie chciano, nie
ma nic podobnego w dzieiach.

W *Genui* z chorob przez niedostatek żywno-
ści wszczętych miało umrzeć do 6 tysięcy lu-
dzi.

Lękają się tu niektórzy aby *Anglicy Ge-
nui* nie zaieli. Mowią, iż 10 tysięcy woyska
Angielskiego w *Minorce* znajduiącego się, są
tam przeznaczone.

Przecięta komunikacya nieprzyjacielowi
z *Placencją* będzie dla niego bardzo szkodli-
wą, gdyż mu w *Piemontcie* zupełnie na ży-
wności zabraknie.

Wkroczenie woysk *Francuzkich* przez górę
S. Bernarda było nagłe, gdyż wielu żołnierzy
spuściło się z góry na bryłach śniegu, a tym
sposobem odbyli drogę w kilku minutach, na
którą w marszu zwyczajnym kilkadziesiąt go-
dzin przejść trzeba było.

Jak zyskowny jest zarobek chłopcow boty i
trzewiki na ulicach *Paryzkich* chędożących
widać ztąd, iż ieden z nich opłaca corocznie
za naiem sklepiku i gażę swoich pomocników
1725 liwrow.

z *Konstantynopola* dnia 26. *Maja*.

Instrukcyje vice-Admirała *Keith* przeciwne konwen-
cyi, nieprzeszkodziły nowym negocyacyom. W. *Wezyr*
i Generał *Kleber* zdawali się dosyć być zgodnemi, czeka-
jąc na dalsze Dworu *Londyńskiego* namyśli, zrobili na-
wet między sobą tymczasowe układy, lecz W. *Wezyr*
mając już twierdząc *Salahie, Catihic, Belbeis, Damietę*,
oraz część wyższego i niższego *Egiptu* ułupionego na
mocy konwencyi, wymagał ieszcze od *Francuzow* ułup-
ienia sobie cytađelli *Kairu*. Generał *Kleber* niechciał
mu poddać iedynego ufortyfikowanego miejsca, które
mu się po *Alexandryi* zostało, postanowił rozpocząć na
nowo nieprzyjacielskie kroki, ostrzegając W. *Wezyra* i
donosząc o tym swojej Armii w następującym sposobie:

W główney kwaterze w *Kairze* 27. *Pentos* (17 *Marca*)
roku 850 Rzpłety *Francuzkie*. — Generał kom-
menderujący *Kleber* do Armii.

Żołnierze, oto jest List który mi przysłał kommandant
floty *Angielskiej* na szrodiemnym morzu.

Na okręcie W. *Brytanii* Królowa *Karolina*
8. *Stycznia* 1800.

„Donoszę W. *Pan*u, iż odebrałem wyraźne Króla *Jmci*
rozkazy, ażeby niepozwalając na żadną kapitulacyę z Ar-
mią *Francuzką*, którą dowodzisz w *Egipcie* i *Syryi*, ie-
żeli nie złoży broni, nie podda się do niewoli wojenney,
i niezostawi wszystkich okrętow oraz ryszunkow portu
i miasta *Alexandryi*, dla sprzymierzonych mocarstw. Iż
w przypadku kapitulacyi niepowiniem pozwolić żad-
nym woyskom powrotu do *Francyi*, poki nie będą za-
mienionemi. Również sądzę rzeczą potrzebną uwiadom-
ić W. *Pana*, iż wszystkie woyska *Francuzkie* z tego kra-
ju płynące, a opatrzone paszportami nie od tych, którzy
mają prawo wydawania onych, przymuszone będą przez
officerow okrętow pod moją będących kommandą, zo-
stać się w *Alexandryi*. Nakoniec wszystkie okręty po-
wracające do *Europy* z paszportami na mocy kapituła-
cyi od iednego z sprzymierzonych mocarstw danemi, bę-
dą zatrzymane jako zdobycz, a wszystkie na nich osoby
uważane jako jeńcy woyskowi. (Podp.) *Keith*.

Zołnierze, na taki pośpiech potrafimy odpowiedzieć przez zwycięstwa. (podpisano) Kleber.

General dywizji, Szef głównego sztabu (podpisano) Damas.

(Co potem zaszło, umieszczone dawniej Listy do niżej.)

z Lozanny dnia 11. Czerwca.

Ciągle przechodzą tedy oddziały wojsk ku gorze S. Bernarda. Przed kilku dniami 11ty regiment huzarów i część 9go regimentu dragonii ciągnęły do kraju Walezyi. Przechodzą także prawie codziennie małe oddziały jeńców. Wczoraj przybyła załoga *Austryacka* z zamku *Bard* 350 żołnierzy i 10 oficerów wynosząca. Francuzi nieuważnie szturm do zamkowego przypuszcili, z początku odpartymi zostali. Lecz potem użyli osobliwszego środka. Postawili oni 120 funtową armatę w kościele, i z tamtąd robili wyłom w murze zamku. Tam baterie zamkowe nie mogły im szkodzić, gdyż dyrekcyja była niedogodna. Jak tylko szczyt zrobiona była takiey przelotni, iż 3 żołnierzy obok siebie wkroczyć przez mur mogli, i komendant zamku widział, iż w nocy szturm przypuszczony będzie, rozpoczął kapitulacyję.

Francuzi wkroczywszy na dniu 5. do Breścia są w marszu ku Mantuy. Forteca ta tyle ile można było, jest w żywność opatrzona. G. *Fukassovich* w czasie nagley potrzeby ma obowiązek nad nią komendę.

z Szwajcaryi dnia 12. Czerwca.

Jeden oddział korpusu Generala *Moncey* wkroczył do kraju *Gryzonów* przez dolinę *Misur* i przez *Splügen* ku *Chiavennia*.

Druga armia odwodowa *Francuzka*, która się pod *Dijon* zebrała, już z tamtąd w części wyruszyła, a niektóre jej oddziały spiesząc do *Włoch* stanęły w *Genewie*.

Pomiędzy *Bazylią* i *Strazburgiem* zbiera się także teraz mały korpus odwodowy.

Pomiędzy naszymi najwyższymi władzami zawsze trwają jakieś niechęci. Ob *Glaire* członek wydziału wykonawczego pod pozorem osłabionego zdrowia wyjechał z *Berny* do wód.

Ośmiesięcioletni sławny matematyk *Fattoni*, dla swojej opinii polityczney wysiedlony rok jeden więzienia w *Florensy*, pozbawiony majątku, znalazł tu wsparcie od Rządu, i od osób prywatnych.

z Berny dnia 15. Czerwca.

Od kilku dni rozchodzi się pogłółka, iż *Bonaparte* wkrótce uda się do Armij *Reński*, a z tamtąd do *Szwajcaryi*. Dodają, iż w czasie krótkiego tu bawienia, oznaczy zmiany które w naszej konstytucyi polityczney zaszły mają.

Listy z *St Gall* wyrażają, iż wszystkie wojska *Francuskie* znajdujące się w *Rheinthal*, odebrały dnia 10. rozkaz udania się do *Ragatz*.

z Szwabii dnia 16. Czerwca.

General *Moreau* ma projekt zwołać stany *Wirtemberskie*, albo przynajmniej tajny ich wydział do swojej głównej kwatery. Według traktatów między *Książęcim Wirtemberskim* i *Francyją* na dniu 17. Lipca i 7. Sierpnia 1796. zawartych, Summa 4. millionów liwrow *Francyjskich* miała być zapłacona. Tey ponieważ zaledwie 4ta część została uiszczona, przeto General *Moreau* nalega teraz o resztę. Nalega także o cofnięcie wojsk *Wirtemberskich* od armij Cesarzki.

Bywszy komendant forticy *Hohentwiel* General *Belfinger* żyje teraz we wsi leżącej pod fortcą *Hohenasperg* i odbiera tylko na dzień po 30 graycarów. *Vico-Komendant* zaś tylko po 8. Gdy mu szlify z munduru zdarto, i szpada złamana przez katar została, odwoływał się zawsze do swojej niewinności.

General *Moreau* szczególne znaki honorowe nadał 6ty Pulbrygadz, 4. regimentom strzelców, 2. karabinierów, 1. huzarów i. dragonów, i 2 kompaniom artylleryi, które szczególniey wstawiały się w akcji dnia 5. Hr: *Spork*, który się w niewolę *Francuzką* dostał, przydawał dawniey w kommissyi wyznaczoney do dochodzenia mordu w *Rastad* popełnionego.

Korpusa *G. G. Starray* i *Rothenberga* miały wiele ucierpieć na dniu 12 i 13.

z Bazyli dnia 17. Maja.

General *St Cyr* i General Inspektor *Villemanz* przybyli tu dnia 14. i wyiadą do drugiej Armij Odwodowej formuicę się w okolicach *Dijon*. General *Lorcel* z ran swoich wyleczony, za kilka dni wyiedzie do Armij *Reński* której przednią strażą dowodzić będzie. — Wojska ze środka *Francyi* ustawicznie tedy przechodzą.

Od granic Szwajcaryi dnia 17. Czerwca.

Listy z *Berny* wyrażają, iż G. *Melas* założył oszańcowany oboz w okolicach *Voghera* i *Tortony*. Mowią iż skoro tylko zgromadzą się jego wojska, spodziewać się trzeba generalney i stanowicę bitwy. Donoszą nawet, iż ta bitwa już była stoczona, lecz o jej skutkach żadney nie czynią wzmianki. — Dowiadujemy się z *Bazyli*, iż tamtey przechodził kurjer wysłany do *Wiednia* przez Ministra interesów zagranicznych Ob. *Talleyrand*.

z Stutgardu dnia 19. Czerwca.

Z *Dillingen* pod dniem 16 donoszą. — Dnia 13. G. *Starray* pod *Zusmarshausen* i *Weitenhausen* od przemagający siły odparty zostali, i cofnął się z częścią wojsk swoich przez mosty *Gunzburgskien* lewym brzegu *Dunaju*. Dnia 14 i 15. przyszło do nowych potyczek, część armii *Francuzkiej* z *Biberach*, *Laupheim*, *Achstetten*, *Burgrieden*, *Holzheim* etc. dalej naprzód pomiędzy *Dunajem* i rzeką *Lech* wyruszyła. Dziś niebezpieczeństwa wojenne zbliżają się do naszych okolic. W tym momencie zaczyna się kanonada na naszych mostach *Dunajskich*, już dwa granaty przezeń przeleciały.

Dnia 22. Czerwca. Z *Geislingen* pod d. 20 donoszą. G. *Kray* wyruszył dziś z 25 batalionami piechoty i 7 regimentami kawaleryi z miasta i okolic *Ulm* do *Brenzthal* naprzeciw wkroczonemu na lewy brzeg *Dunaju* korpusowi *Francuzkiemu*. Cały gościniec od *Ulm* do tutejszego miasta jest wojskami *Austryackimi* napelniony.

Na dniu 18 i 19. po przejściu *Francuzów* przez *Dunaj* przyszło do mocnych potyczek na lewym brzegu. Wojska Cesarzkie i Rzeszy ze stratą odpartymi zostali. Dnia 20 Armia G. *Kray* stała pomiędzy *Allbecki* i *Langenau*.

z okolic *Ulm* dnia 20 Czerwca.

Rozchodzi się wieść, iż *Francuzi* przeszli *Dunaj* przy *Langen* i *Dillingen*. Cała Armia *Austryacka* jest w porulzeniu, i być może, iż dziś zaydzie stanowicę bitwa. Główna kwatera jest w marszu, a bagaże ściągają się ku *Westerstetten*.

z Frankfortu dnia 22. Czerwca.

Jesteśmy umocowani urzędownie uwiadomić Publiczność, iż 30 batalionów infanteryi pod dowództwem Arcy-Xiążęcia *Karola* zgromadza się nad rzekę *Inn*, i że 10 tysięcy kawaleryi z zaciągu *Węgierskiego*, zebrane blisko *Presburga*, mają się pomykać dla posilkowania tej armij.

z Stutgardu dnia 20. Czerwca.

Listy z *Dillingen* i *Diengen* pod 16 i 17 zawierają w sobie następujące szczeguly zdarzeń od dnia 11 do 16 t. m.

Dnia 12 zaszła przy *Biberach* ważna bitwa w której *Austryacy* rozpoczęli atak. Dnia 13 G. *Starray* mając

przeciw sobie przemagające siły między *Zsmarchausen* i *Wettenhausen*, cofnął się przez most z *Gunzburg* na lewy brzeg *Dunaju*. Dnia 14 i 15 były nowe bitwy w których nawięcej wojska Rzeszy wytrzymywały ogień nieprzyaciółki. Wielka część wojsk *Francuzkich* opuściła okolice *Biberach*, *Laupheim*, *Achstetten*, *Burgenrieden*, *Holzheim*, i pomknęły się między *Dunaj* i *Lech*. — Dnia 16 artyllerya *Odwodowa* *Cesarzka* opuściła okolice *Höchstädt* i udała się ku *Heidenheim* i *Mergelstetten*, gdzie stanęła obozem. Tegoż dnia zrana *Austryacy* spalili most na *Dunaju* przy *Gunzburg* po przeysciu tej rzeki. Cała armia *Cesarzka* jest teraz na lewym brzegu *Dunaju*; korpus *G. Nauendorf* zajmuje okolice *Donauwerth*; *G. Staray* stoi w okolicach *Dillingen* i *Langingen*; korpus *G. Kray* formuje szereg przy *Ulm*, a *Xze de Hohenlohe* znajduje się przy *Ehingen* i *Riedlingen*, wojska zaś *Wirttembergkie* zajmują dolinę *Brenz*. Dnia 16 po południu *Francuzi* weszli do *Gunzburg*, lecz zbytecznie rozciągnęli swoje lewe skrzydło zachodząc aż przed *Biberach*, *Laupheim* i inne miejsca; *Austryacy* umieli z tego korzystać, i zapewniają, iż *Arcy-Xiąże Ferdynand* pomknął się już znowu ku *Ulm*, i że przeszedł na prawy brzeg *Dunaju*.

Dnia 22. Czerwca. Zdnia 18 na 19, w nocy *Francuzi* przeszli *Dunaj* w trzech miejscach pomiędzy *Donauwerth* i *Gunzburg*; rozpostarli się w kraju *Heidenheim* ku *Nordlingen*. Dnia 19 byli już w *Wittlingen* (na drodze z *Dillingen* do *Nordlingen*), w *Obermergen* o 2 mile od *Donauwerth*, oraz w *Dillingen*, *Langingen*, *Gundelsingen*, *Steinheim*, *Giengen* etc. Główna kwatera *G. Kray* opuściła *Ulm* dnia 20.

Bayreuth dnia 23 Czerwca.

Armia *Francuzka* znowa niespodzianą wzięła dyrekcyę. Zamiast żeby prawe jej skrzydło miało się zwrócić ku *Tyrolowi* iak się spodziewano, posunęło się owszem na głąb nad *Dunaj* i przeszło tę rzekę pod *Donauwerth*. Na d. 19 jedna kolumna *Francuzka* od 6 tysięcy przeszła także *Dunaj* pod *Höchstädt*. Mocne łańcuchy pod *Donauwerth* przez *Austryaków* wysłane, były od nich wprzód ieszcze opuszczone, i zapewne od *Francuzów* są zajęte. Na dniu 19 po południu wszystkie bagaże *Austryackie* wyszły z *Donauwerth* do *Pappenheim*. Hr. *Lehrbach* wyjechał do *Eichstätt*.

z *Lipska* dnia 28. Czerwca.

Pocztą *Norymberska* przyszła w prawdzie na dniu wczorajszym iak zwyczajnie do miasta naszego, ale przywiozła z sobą bardzo mało iasných wiadomości z teatru wojny. — Z *Eichstätt* donoszą nam pod d. 17. *Elektor Trewirski* wyjechał stąd do *Ellingen*. Nadniem 24 ma stanąć w *Bayreuth*. Nasz *Xiąże Bilkup* wyjechał do *Pleinfeld*, a w przypadku większego niebezpieczeństwa ma się udać do *Anspach*. Wczoraj bagaże armii *Cesarzkiej* dotąd w *Kaisersheim* i *Donauwerth* stojące, tutaj przybyły. Trwoga i biciażni odwiedzin *Francuzów* jest tu powszechna, wszędzie się pakują, w myśli schronienia się na terytorium neutralne. Smutne położenie nasze powiększa ieszcze coraz bardziej wzrastająca drożyzna. — Korpus *Francuzów* miał przez *Dunaj* wkroczyć do wyższej *Baywaryi* — Z *Stutgardu* donoszą pod dniem 21. „Dnia 18 *Francuzi* pod *Dillingen* uśilowali przejść przez *Dunaj*, nie udało się im to przedsięwzięcie. Lecz nazajutrz przeszli wszelako w 3 punktach *Dunaj*, pomiędzy *Gunzburg* i *Donauwerth*. Tegoż samego dnia itali pod *Edilmergen*. Dla korpusu *G. Hohenlohe* kwatery na dniu 20 zapisane były w *Elfwangen*. Główna kwatera wielka miała być z *Ulm* do *Elchingen* przeniesiona.

z *Semlina* dnia 31. Maja.

Wszczęte w Państwach *Tureckich* zamieszanie codziennie większą niespokojność rodzi. Buntownicy opanowali *Adryanopol* i *Filippopol*, równie iak o całą okolicę nad rzeką *Martza*, i mają się już rozciągać aż do

Calaczu. Nie wiadomo jakie mogą być powody *Porty* ożkazującej tyle obojętności wśród tak straszliwych wypadków, i że zaniechała użyć mocnych środków na wstrzymanie coraz bardziej wzrastających zamieszkań. Nie może w tym być inna przyczyna iak tylko zaufanie *W. Sultana* w bracie *Bassmana Oglu*, oraz nadzieja, iż skutecznysze będą łagodne niż surowe środki. Te krytyczne okoliczności są nader niepomysłue dla handlu z *Turkami*.

Od granic *Rosyjskich* dnia 12. Czerwca.

Od dwóch miłości wzdłuż granic *Moldawii* zbierało się korpus *Rosyjskie* od 30 tysięcy ludzi, które ieszcze wzmocnione być miało.

DONIESIENIA.

Sąd *Kommissji* wspólnej przez Najjaśniejsze Dwory dwa Cesarzkie i *Krolewsko Pruski* do upadłych szczi Bankow. etc. *Jllacy* Jaśnie Wielmożnego *Jmć Xiedza Konstantego Kusza* *Kanonika Gniezińskiego* i *Warszawskiego* w Sądzie swym uczynioną wym. — 12 on mając pięć *Wexlow* pierwszy pod dniem 14 *Lipca* roku 1787 summy: czer: zł: 300 drugi pod dniem 20 *Czerwca* roku 1788 na czer: zł: 1500 trzeci pod tą datą na czer: zł: 500 czwarty pod dniem 25 *Lipca* roku 1792 na czer: zł: 500 piąty pod tą datą na czer: zł: 500 przez *Ur. Fryderyka Kabrego* wydane w małej *Kredytalnej* *Kabrytowlkiej* od *Nru* 216 do *Nru* 220 zaliczkiowane, i z nich po potrąceniu summy przez tegoż *JW. Kusza* wziętych ogólną summy: czer: zł: 2412 zł: polkich 7 gr: 15 tudzież 120 *fy JW. Stołnikowi* *Kuszlówi* służący przez *Ur. Kabrego* pod dniem 1 *miejsiaca Października* roku 1792 na summy: czer: zł: 270 zł: 14 z terminem do zapłacenia na dzień 19 *miejsiaca Czerwca* wydany pod *Nrem* 221 w summy *Kapitałnej* czer: zł: 266 zł: 14 gr: 5 po potrąceniu zgory wziętej prowizji zaliczkiowanej *Dekretami* bywyszą *Kommissji* *Seymowej* *Bankowej* dnia 1 *Marca* roku 1794 zapadłymi przysądzonych przez *Kommissję* niniejszą zalegalizowanych. Gdy takowe *Wexle* w czasie spalenia się domu *JW. Kusza* tu w *Warszawie* albo ogniem spłonęły, albo też wyrzucone zostały, których szkodzi zapobiegając aby z takowymi *wexlami* iżełbity przez kogo skorzystanemi były, nikomu *faktykacy* z mały *Kabrytowlkiej* owszem takowe *wexle* za niebyłe uznane były, a samym tylko *JWW. Kuszlom* właściwość tychże summi ubezpieczona została dopraszającego się rezolwując. A własność summi nadmienionemi *wexlami* objętych, powyższymi *Dekretami* przysądzonych ocalać publiczność o zginieniu tychże *wexlow* przez *Gazety* *Warszawskie* zawiadomia, i iżełi w przeciągu 6 tygodni od publikacji *Gazet* nikt się z takowymi do *Kommissji* swej niezgłosy *wexlami*, one za niebyłe uznane i własność summi *JWW. Kuszlom* z mały *Kabrytowlkiej* ubezpieczyć oświadcza. — Dan w *Warszawie* w *Pałacu* *Tepperwskim* dnia 5. *Czerwca* R. 1800. *W. Lalewicz S. K. B. Regent.*

Dnia 16 *Czerwca* roku 1800. z *Niedzieli* na *Poniedziałek* w nocy z *Pojezior* dobr po *Wilkowyszkami* w *Kreyfie* *Kalwaryjskim* leżących, uciekł człowiek imieniem *Jan Janiszewski* do lat 25. lub więcej mający, wzrostu małego, krepy nieco, włosów blond z tyłu wstążką czarną zawiązaną, iżełi ich nie ostrygił, na twarzy mocno ospowaty; w sukniach: kurtce *cyanomowego* koloru z białymi *cynowymi* guzikami, spodniach z *famodziału* zielonego, i butach ze *tyłpami*. Okradłszy u *JW. Zabielski* *Kaszt*: *Min*: i *Gen*: *Leit*: *B. W. Litt*: worek złota 5000. *Czer*: zł: zawiązany, między którym złotem znajdowało się *Węgierskich* z *N. Panną* *Czer*: zł: 500, i 192 *farych*, reszta zaś nowym i najczystszyim złotem. Ktoby więc takowego człowieka złapał, ma się udać do *Pocztamtu* *Wilkowyskiego*, a otrzyma nadgrody *Czer*: zł: 100.

Antoni Weynert *Tokarz* mieszkający przy ulicy *Krakowskiej* *Przedmieście* pod *Nrem* 412. przedsięwziawszy robienie *Szkieł* różnych *Optycznych* po niedy *JP. Doktorze* *Wanke*, donosi Przesław: *Publiczności*, iż u niego dostać będzie można w różnych gatunkach *szkieł* *faktykowanych*, iako to: *Binoklowy*, *Perspektyw*, *Lornetek*, i innych tym podobnych, także do *Medalionow*, *Portretow*, *Tabakierok*, *Pierścionkow* etc.

Sławne pigułki na wygubienie *Szczurów* i *Mysz* dostać można u *P. Krebsowey* a tarasniejszy *Magrowey* w kamienicy *Szubbalkich* *Nro* 172. prosto krzywego koła, *flok* po zł: 2. — Taż *P. Magrowa* posiada *fakret* *wywabiania* *plam* z *fukna* i *iadwabnych* lub innych iakichkolwiek *materyi*.